

คุณูปการของท่านศาสตราจารย์เกียรติคุณนายแพทย์ประเสริฐ ทองเจริญ ต่อ กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์

ท่านอาจารย์ประเสริฐ ทองเจริญ มีคุณูปการมากมายในงานด้านไวรัสวิทยา ดังเช่นที่มีข้อมูลประจักษ์ในการด้านเอกสารตีพิมพ์ด้าน ไข้หวัดใหญ่ ไข้หวัดนก ด้านควบคุมและการกวาดล้างโรคพิษสุนัขบ้า ท่านเป็นนักวิทยาศาสตร์ชาวไทย ที่สามารถแยกสายพันธุ์ไวรัสไข้หวัดใหญ่ได้เป็นคนแรกในปี 2522 และทำให้ประเทศไทยได้รับการยกย่องจากองค์การอนามัยโลก ที่มีบทบาทต่อการแข่งขันเชื้อไวรัสให้เกิดประโยชน์ต่อการพัฒนาวัคซีนป้องกันไข้หวัดใหญ่ โดยไวรัสที่แยกได้โดยท่านอาจารย์ประเสริฐ คือเชื้อ A/Bagkok/1/1979/ (H3N2) ได้รับการคัดเลือกให้บรรจุอยู่ในวัคซีนป้องกันไข้หวัดใหญ่ในปี 2523-2526 ซึ่งนับเป็นคุณูปการต่องานสาธารณสุขของโลก และเป็นต้นแบบให้ห้องปฏิบัติการไวรัสของกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ได้ดำเนินการสืบต่อมา ภายหลังมีเชื้อไวรัสที่แยกได้จากห้องปฏิบัติการกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์หลายสายพันธุ์ที่คัดเลือกให้บรรจุอยู่ในวัคซีนป้องกันไข้หวัดใหญ่ นอกจากนี้ท่านยังมีงานวิจัยมากมายด้าน HIV vaccine trial ชาวกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ ได้รับความรู้มากมายจากการที่ท่านได้ให้เกียรติรับเชิญเป็นวิทยากร และหนังสืออีกมากมายที่ท่านได้แต่งไว้ นักวิทยาศาสตร์การแพทย์ ทั้งในและต่างประเทศได้นำความรู้และข้อมูลมาใช้ประโยชน์ และสร้างแรงบันดาลใจ ในการค้นคว้าวิจัยแก่นักวิจัยรุ่นใหม่ ๆ

ท่านมีบทบาทที่สำคัญยิ่งในการแนะนำ โนมิน่าวและกระตุ้นให้ กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ ให้เตรียมความพร้อมรับมือกับเชื้ออุบัติใหม่ที่ประเทศอาจจะต้องเผชิญในอนาคต ให้มีการพัฒนาศักยภาพห้องปฏิบัติการ การสร้างความร่วมมือกับต่างประเทศ การสร้างเครือข่ายห้องปฏิบัติการภายในประเทศ ดังที่ปรากฏว่าตั้งแต่ปี 2547 ประเทศไทยเผชิญภาวะวิกฤตด้านภัยคุกคามสุขภาพที่มีผลกระทบต่อชีวิตและเศรษฐกิจของประเทศ ท่านได้ให้คำปรึกษาแก่กระทรวงสาธารณสุขด้วยองค์ความรู้และข้อมูลในด้านวิชาการที่แน่นแฟ้น หลากหลายมิติ ทำให้การควบคุมและป้องกันโรคต่างๆ ใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ บนข้อจำกัดของทรัพยากรของประเทศ และให้ความสำคัญต่อบทบาทของกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์และห้องปฏิบัติการเครือข่ายทุกครั้ง ว่ามีส่วนสำคัญในการสนับสนุนให้กระทรวงสาธารณสุขและประเทศไทยผ่านวิกฤตจากภัยคุกคามด้านโรคติดเชื้อร้ายแรงได้อย่างดีเยี่ยม โดยกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ถือเป็นแกนหลักของห้องปฏิบัติการเครือข่ายในประเทศ ดังเช่นห้องปฏิบัติการกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ได้รับแต่งตั้งเป็นห้องปฏิบัติการอ้างอิงขององค์การอนามัยโลกหลายด้าน ซึ่งชาวกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ตระหนักถึงบทบาทอันสำคัญนี้และได้นำองค์ความรู้และข้อมูลในด้านวิชาการที่ท่านได้ชี้แนะ นำมาพัฒนา ก่อให้เกิดความก้าวหน้าและขยายความร่วมมือไปสู่ระดับนานาชาติ ทำให้กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ และประเทศไทยมีบทบาทสำคัญต่อความมั่นคงด้านสุขภาพโลก

ท่านศาสตราจารย์เกียรติคุณ นายแพทย์ประเสริฐ ทองเจริญ ได้สอนให้เจ้าหน้าที่กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์เข้าใจในความรับผิดชอบของ "นักไวรัสวิทยา" และการเป็น "ข้าราชการ ข้าของแผ่นดิน" ที่ดีเพื่อตอบแทน "บุญคุณแผ่นดิน ถิ่นกำเนิด" เพื่อให้ประชาชนชาวไทย รวมถึงประชากรโลก มีสุขภาพที่ดีขึ้น ลดภัยคุกคามจากการแพร่ระบาดของโรคร้ายแรงที่ทวีความรุนแรงอย่างต่อเนื่อง จึงนับเป็นคุณูปการมากมายที่ท่านได้ทำมาโดยตลอด ซึ่งชาวกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์จะรำลึกถึงพระคุณนี้ตลอดไป

มาลินี จิตตกานต์พิชัย รักษาการผู้ทรงคุณวุฒิ
วางรณณา อ่อนทรวง ผู้อำนวยการกองแผนงานและวิชาการ